

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

مرکز پژوهش‌های علمی دانشجویان

چشم‌انداز پنج‌ساله و برنامه‌ریزی راهبردی

مرکز پژوهش‌های علمی دانشجویان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

بهار ۱۳۹۴

فهرست

مقدمه	۳
چشم‌انداز	۴
بیانیه‌ی مأموریت	۴
ارزش‌ها	۴
اهداف کلان	۵
ارزیابی وضعیت کنونی	۵
الف) نقاط قوت	۵
ب) نقاط ضعف	۶
ج) فرصت‌ها	۶
د) تهدیدها	۷
راهبردها	۷
هدف کلان ۱. هدف‌مندی و فراهم کردن شرایط انجام پژوهش برای اکثریت دانشجویان	۷
هدف کلان ۲. گسترش کارآفرینی و نوآوری	۸
هدف کلان ۳. شکوفایی استعدادهای دانشجویان در زمینه‌های مختلف	۹
هدف کلان ۴. نظام مند کردن حضور مؤثر در مجامع علمی بین‌المللی	۹
هدف کلان ۵. گسترش روابط عمومی و انتشارات	۱۰

مقدمه

تربیت نیروی انسانی توانمند و متعهد به جامعه برای دستیابی به جایگاه مطلوب در مناسبات مختلف جهانی طبق سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران از مهم‌ترین سیاست‌های کشور است. توسعه علم و فناوری، به عنوان یکی از مهم‌ترین محرک‌های افزایش توان رقابتی کشور در عرصه‌های بین‌المللی، نیازمند نیروهای جوان، متخصص، با انگیزه و متعهد به پیشرفت کشور است. مرکز پژوهش‌های علمی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان اولین^۱ مرکز پژوهش‌های دانشجویان علوم پزشکی در ایران، همواره خدمات و فرآیندهای متنوعی ارائه کرده تا دانشجویان برای انجام پژوهش‌های کاربردی تربیت گردند.^۲ یکی از مهمترین عناصر و زمینه‌های پیشرفت تحقیقات و فناوری در کشورمان حضور انبوه دانشجویان با انگیزه‌ای است که در طی دوران تحصیل برای پایان‌نامه و همچنین در طرح‌های تحقیقاتی و دوره‌های تخصصی به فعالیت می‌پردازند. این مرکز در نظر دارد با توجه به جایگاه مؤثر و در حال گسترش به عنوان قطبی از آموزش پژوهش، با حفظ و توسعه فعالیت‌های همیشگی و نیز سیاست‌سازی و هدایت پژوهش‌های دانشجویی، اهداف مندرج در چشم‌انداز را محقق سازد.

بر این اساس سند چشم‌انداز پنج‌ساله و برنامه‌ی راهبردی مرکز به شرح چشم‌انداز، بیانیه مأموریت، ارزش‌ها، اهداف کلان و راهبردها تنظیم شده‌است.

^۱ تأسیس شده در سال ۱۳۷۲ خورشیدی (۱۹۹۳ میلادی)

^۲ Shakiba B, Irani S, Salmasian H. A jumpstart for student researchers in Iran. Lancet 2007; 369(9568): 1167-8.

چشم‌انداز

ما تلاش می‌کنیم تا در پنج سال آینده مرکز پژوهش‌های علمی دانشجویان تبدیل شود به:

یک مرکز سرآمد در تربیت دانشجو برای ارتقای مهارت‌های پژوهشی، نوآورانه، توسعه‌ای و اجتماعی
در سطح منطقه*^۱

بیانیه‌ی مأموریت

در راستای چشم‌انداز ارائه‌شده، مرکز متولی پرورش استعداد‌های دانشجویان دانشگاه در زمینه‌های مرتبط با علوم پزشکی است. این مرکز علاوه بر تربیت پژوهشگر در سطوح مختلف و گسترش پژوهش دانشجویی به عنوان محور فعالیت خود، بر آن است تا در حیطه‌های زیر در سطح منطقه سرآمد باشد:

- ۱) ارتقای مهارت‌های نوآورانه و کارآفرینی و گسترش فرهنگ آن در محیط دانشجویی
- ۲) آموزش مهارت‌های توسعه‌ای در زمینه‌های مدیریت، برقراری ارتباط و تفکر استراتژیک
- ۳) ارتقای فرهنگ، گسترش اخلاق حرفه‌ای و تربیت نیروی انسانی کارآمد و متعهد به جامعه

ارزش‌ها

پژوهشگر این مرکز، دانشجویی است که دارای مشخصات زیر است:

۱. از لحاظ آموزشی شایسته است.
۲. متعهد به اخلاق پژوهش و رعایت اصول پژوهشی است.
۳. در قبال مرکز و اعضای آن احساس مسؤلیت دارد.

^۱ منظور از منطقه، منطقه آسیای جنوب غربی است که شامل کشورهای خاورمیانه، آسیای مرکزی و قفقاز و دیگر همسایگان ایران است. این منطقه از ۲۵ کشور زیر تشکیل شده است: آذربایجان، افغانستان، ایران، ازبکستان، اردن، امارات متحده‌ی عربی، ارمنستان، ترکیه، پاکستان، ترکمنستان، تاجیکستان، بحرین، سوریه، گرجستان، قزاقستان، قرقیزستان، قطر، فلسطین، لبنان، کویت، عربستان، عراق، عمان، یمن، مصر

۴. به ارزشها و اصول فرهنگی و اجتماعی پایبند است.
۵. برای شکوفا کردن استعدادهای خود در زمینه‌های مختلف تلاش می‌کند.

اهداف کلان

۱. هدفمندسازی و فراهم کردن زمینه‌های پژوهش برای تمام دانشجویان
۲. گسترش نوآوری و کارآفرینی
۳. شکوفایی استعدادهای دانشجویان در زمینه‌های مختلف
۴. نظام‌مند کردن حضور مؤثر در مجامع علمی بین‌المللی
۵. گسترش روابط عمومی و انتشارات

ارزیابی وضعیت کنونی

الف) نقاط قوت

- S1. بهره‌مندی از حضور بهترین دانشجویان کشور
- S2. وجود انگیزه‌های علمی و معنوی
- S3. تنوع علائق و استعدادها
- S4. امکانات فیزیکی مرکز
- S5. وجود کارمند و نیروی طرحی
- S6. انگیزه بالای دانشجویان برای پیشرفت وضعیت علمی کشور
- S7. برنامه‌ریزی هدف‌مند و جامع
- S8. گسترش فعالیت‌های مرکز در سال‌های اخیر
- S9. توانمندی در جذب دانشجویان
- S10. اعتبار مرکز نزد اعضای هیئت علمی
- S11. رشد شاخص‌های کاربردی بودن پژوهش‌ها
- S12. رشد مناسب فضای مرکز

ب) نقاط ضعف

- W1. کمبود نیروی اجرایی متعهد
- W2. کمبود وقت دانشجویان برای فعالیت‌های اجرایی
- W3. شناخت ناکافی از مراکز تحقیقاتی بین‌المللی
- W4. کمبود برنامه‌ریزی مشخص برای تداوم فعالیت‌های دانشجویان
- W5. کمبود ارتباطات بین‌المللی
- W6. عدم پایش مناسب برنامه استراتژیک مرکز
- W7. ضعف در اولویت‌گذاری برنامه‌های مرکز
- W8. ضعف در سیستم نظارت و ارزشیابی
- W9. ضعف در وصول به وضعیت بهینه در انجام پژوهش‌های کاربردی
- W10. ارتباط محدود با اعضای کارآمد سابق
- W11. ضعف سیستم مدیریت اطلاعات و عدم وجود بانک اطلاعاتی جامع از اعضای مرکز
- W12. توانایی کم در جذب حمایت‌های ارگان‌های دیگر
- W13. عدم تناسب امکانات آموزشی و پژوهشی موجود با تعداد دانشجویان متقاضی
- W14. رایج نبودن استفاده از affiliation مرکز در مقالات دانشجویانی که با سایر مراکز تحقیقات فعالیت می‌کنند.
- W15. نبود پیشینه اجرایی و آموزشی در زمینه گسترش فناوری، تجاری‌سازی و خلاقیت

ج) فرصت‌ها

- 01. وجود مدیران متعهد
- 02. نظر مثبت مسؤولین وزارت متبوع و دانشگاه
- 03. فارغ‌التحصیلان متعهد
- 04. دانشگاه مادر بودن
- 05. کمیت و کیفیت بالای اساتید دانشگاه
- 06. وجود مراکز متعدد تحقیقاتی دانشگاه
- 07. وجود زیرساخت‌های IT دانشگاه و کتابخانه الکترونیکی
- 08. چارت سازمانی مناسب دانشگاه
- 09. کمبود متولی خاص در برخی مهارت‌ها در دانشگاه علی‌رغم علاقه مسؤولین
- 010. وجود انگیزه در دانشجویان برای اجرای کار پژوهشی
- 011. وجود حمایت‌های مختلف مالی و علمی مراکز داخلی و بین‌المللی برای پژوهشگران
- 012. وجود گرانت‌های پژوهشی دانشجویی

چشم‌انداز پنج‌ساله و برنامه‌ریزی راهبردی

مرکز پژوهش‌های علمی دانشجویان

- 013. وجود واحدهای مرکز در همه‌ی دانشکده‌ها و فعالیت چشمگیر آن‌ها
- 014. وجود قانون صرف یک درصد از درآمدهای ناخالص هر مؤسسه دولتی یا خصوصی برای پژوهش
- 015. وجود امتیازات وزارت خانه جهت ادامه تحصیل دانشجویان پژوهشگر و دوره طرح
- 016. امکان شروع زودهنگام پایان نامه در هنگام تحصیل
- 017. اجرای دوره MD-MPH
- 018. اجرای دوره TUMS- RD

د) تهدیدها

- T1. قوانین نامطلوب کم اما تأثیرگذار مانند قوانین خروج از کشور برای شرکت در کنگره های خارجی
- T2. عدم حمایت معاونت وقت بین‌الملل دانشگاه از فعالیت های مرکز
- T3. نگاه زودبازده به پژوهش در بین دانشجویان
- T4. عدم تناسب امتیازات آموزشی و پژوهشی
- T5. تخصیص ناکافی امکانات و بودجه به مرکز پژوهش‌های علمی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران علیرغم حجم بالای ارجاعات و شرکت‌کنندگان کارگاه‌ها و برنامه‌های آموزشی از سایر مراکز و دانشگاه‌ها
- T6. نبود اساتید و الگوهای مشخص در دانشگاه، در زمینه فناوری، تجاری‌سازی و خلاقیت
- T7. شناخت ناکافی مسئولین دانشکده‌ها از توانمندی‌ها و فعالیت‌های دانشجویان در مرکز

راهبردها

هدف کلان ۱. هدف‌مندی‌سازی و فراهم کردن شرایط انجام پژوهش برای اکثریت دانشجویان

راهبرد ۱-۱. آموزش حداقل ۵۰۰ نفر در مجموعه کارگاه‌های مهارت‌های اصلی^۱ پژوهشی و دیپلم پژوهشی در هر سال

راهبرد ۱-۲. ارتقای دوره‌ی تحصیل سریع پژوهش (RRE) با همکاری مراکز تحقیقات و اساتید

راهبرد ۱-۳. تشکیل بانک ایده‌های پژوهشی

راهبرد ۱-۴. برگزاری دوره‌های تربیت مدرس

راهبرد ۱-۵. ارائه خدمات تسهیل‌کننده و مشاوره پژوهش به دانشجویان غیر از تحصیلات تکمیلی^۲

راهبرد ۱-۶. بازنگری سرفصل‌ها و کوریکولوم کارگاه‌ها باتوجه به نیازهای پژوهشی

^۱ شامل: روش تحقیق، جستجو در TUMS و Pubmed، پروپوزال نویسی، مقاله نویسی، Endnote، مهارت‌های ارائه، و آمار و SPSS

^۲ Undergraduate

چشم‌انداز پنج‌ساله و برنامه‌ریزی راهبردی

مرکز پژوهش‌های علمی دانشجویان

راهبرد ۱-۷. افزایش تعداد و میزان تشویق‌های مالی برای انجام و ارائه طرح‌های تحقیقاتی

راهبرد ۱-۸. افزایش تعداد انجمن‌های پژوهشی مرکز همراه با بهبود کیفیت از طریق نظارت^۱

راهبرد ۱-۹. برگزاری کارگاه‌های ویژه با توجه به شرایط ورودی‌های مختلف دانشگاه جهت شرکت حداکثری دانشجویان

هدف کلان ۲. گسترش کارآفرینی و نوآوری

راهبرد ۲-۱. ایجاد زیرساخت‌های راهنمایی ثبت طرح‌های نوآوری و کارآفرینی، اختراعات و اکتشافات

راهبرد ۲-۲. شرکت در همایش‌های ملی و بین‌المللی کارآفرینی و نوآوری

راهبرد ۲-۳. برگزاری همایش‌های دانشگاهی در حیطه‌ی نوآوری و کارآفرینی جهت آشنایی دانشجویان

راهبرد ۲-۴. همکاری در همایش‌های مرتبط با نوآوری و فناوری در مرکز^۲، ملی، و بین‌المللی

راهبرد ۲-۵. برگزاری کارگاه‌های مرتبط با نوآوری و فناوری در مرکز، ملی، و بین‌المللی

راهبرد ۲-۶. برگزاری Start-up weekend* در دانشگاه، ملی، و بین‌المللی

راهبرد ۲-۷. تخصیص گرنت به طرح‌های نوآوری و کارآفرینی در حیطه علوم پزشکی

راهبرد ۲-۸. ایجاد اتاق CIP^۳ و حل مسئله^۴ در طی ۳ سال آینده

راهبرد ۲-۹. تشکیل ساختار شورای نوآوری دانشجویی در مرکز پژوهش‌های علمی دانشجویان (همانند شورای پژوهشی) تا سه سال آینده

راهبرد ۲-۱۰. اعطای دو جایزه نوآور و کارآفرین برتر در مجمع سالیانه مرکز

راهبرد ۲-۱۱. ایجاد ارتباط و همکاری با شرکت‌ها و موسسات نوآور

^۱ طبق آئین‌نامه ارتقای انجمن‌های پژوهشی

^۲ در مورد زمان‌بندی راهبردهای مطرح شده؛ راهبردهای در سطح مرکز و یا دانشگاه کوتاه مدت (۱ ساله) بوده، راهبردهای در سطح ملی میان مدت (۳ ساله) هستند و

راهبردهای بین‌المللی بلند مدت (۵ ساله) هستند.

^۳ اتاق Customer Identification Program

^۴ Problem Solving

چشم‌انداز پنج‌ساله و برنامه‌ریزی راهبردی

مرکز پژوهش‌های علمی دانشجویان

هدف کلان ۳. شکوفایی استعدادهای دانشجویان در زمینه‌های مختلف

- ۱-۳-۱. آموزش حداقل ۲۰۰ نفر در مجموعه کارگاه‌های مهارت‌های توسعه‌ای در هر سال
- ۲-۳-۲. تخصیص گرنت در زمینه‌ی پژوهش‌های فرهنگی، اجتماعی و آموزشی در هر سال
- ۳-۳-۳. حمایت و تشویق فعالان^۱ مرکز در زمینه‌های مختلف مهارت‌های توسعه‌ای در هر سال
- ۳-۳-۴. منوط کردن انتخابات و انتصابات در مرکز به داشتن توانمندی‌های توسعه‌ای ضروری^۲
- ۳-۳-۵. ارتقای مهارت‌های هنری و نرم‌افزاری دانشجویان
- ۳-۳-۶. بررسی و ارائه راه‌حل برای معضلات فرهنگی جامعه علوم پزشکی
- ۳-۳-۷. برگزاری برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی با محوریت خودمراقبتی و اصلاح سبک زندگی
- ۳-۳-۸. گسترش فعالیت‌های فرهنگی و هنری از مرکز به دانشگاه
- ۳-۳-۹. شرکت فعالانه‌ی اعضای مرکز در جشنواره‌های فرهنگی و هنری

هدف کلان ۴. نظام مند کردن حضور مؤثر در مجامع علمی بین‌المللی

- ۱-۴-۱. ایجاد ساختار نظام‌مند دانشجویی-اداری جهت پیشبرد امور بین‌الملل مرکز
- ۲-۴-۲. کامل کردن و به‌روزرسانی مداوم تارنما^۳ و سایر رسانه‌های زبان انگلیسی و ایجاد ارتباط آن با نهادهای مرتبط
- ۳-۴-۳. شناسایی، اطلاع‌رسانی و استفاده از فرصت‌های آموزشی، پژوهشی، مالی و کارآفرینی موجود در سطح منطقه
- ۴-۴-۴. همکاری با مراکز تحقیقات و نهادهای سیاست‌گذاری سلامت بین‌المللی
- ۴-۴-۵. برعهده‌گرفتن بخش دانشجویی کنگره‌های بین‌المللی
- ۴-۴-۶. شرکت نظام‌مند سالانه در کنگره‌های بین‌المللی
- ۴-۴-۷. برگزاری مداوم برنامه‌هایی برای ارتقای سطح زبان انگلیسی دانشجویان

^۱ کسانی که در پروژه‌های مرتبط با مهارت‌های توسعه‌ای، فرهنگی، هنری، اجتماعی و رفتار حرفه‌ای فعال هستند.

^۲ Leadership، Time management، Project management، Communication Skills، Team Work

^۳ وبسایت مرکز etdc.tums.ac.ir

هدف کلان ۵. گسترش روابط عمومی و انتشارات

راهبرد ۵-۱. معرفی فعالیت‌های مرکز به کلیه دانشجویان ورودی‌های مختلف دانشگاه در هر سال

راهبرد ۵-۲. تقویت روابط با مراکز پژوهشی و بهبود اطلاع‌رسانی

راهبرد ۵-۳. انتشار مقالات آموزشی، ترویجی و اخبار در قالب رسانه پرمخاطب با حفظ هویت (branding) پژوهش

راهبرد ۵-۴. بهینه‌سازی سایت با توجه به اهداف کلان ۵ ساله و به‌روزرسانی آن

راهبرد ۵-۵. تأسیس کتابخانه و مرکز اسناد مرکز در راستای تسهیل گردش اطلاعات آموزشی، پژوهشی و جذب اعضا